

Examenreglement

Schooljaar 2024-2025
mavo-havo-vwo

Woord vooraf

Voor je ligt het examenreglement mavo, havo en vwo. In dit document vind je het examenreglement dat het Christelijk College de Noordgouw hanteert bij het afnemen van het eindexamen.

Het examen op de mavo, havo en vwo bestaat uit een verzameling toetsen en opdrachten waarmee de opleiding wordt afgerond. Voor dat examen geldt een aantal voorschriften, deels wettelijk opgelegd en deels door de school opgesteld. Deze voorschriften worden samengevat in dit examenreglement. Bij het examen onderscheiden we het schoolexamen (SE) en het Centraal Examen (CE). Sommige vakken kennen alléén een SE, andere hebben een SE én een CE. In dat laatste geval worden de resultaten van SE en CE gemiddeld tot het eindcijfer voor het vak.

Het CE, ook wel het 'landelijk examen', bestaat voor alle leerlingen in Nederland uit dezelfde toetsen en wordt afgenomen aan het eind van de opleiding: voor 4 mavo, 5 havo en 6 vwo is dit in de maand mei.

Het SE wordt door de eigen docenten afgenomen, door middel van door henzelf gemaakte toetsen en opdrachten. Het SE kent echter wel enkele algemeen geldende voorschriften. Bovendien geldt dat enkele vakken en onderdelen bij het SE niet door middel van een cijfer worden gewaardeerd, maar met de omschrijving "voldoende" of "goed", of met de omschrijving dat een handeling 'naar behoren' is uitgevoerd.

Je moet je goed realiseren dat alle toetsen en opdrachten van het SE onderdeel van het examen zijn: je bent verplicht aan elk onderdeel deel te nemen en iemand kan pas het diploma verwerven na het afleggen van alle opgelegde proeven.

Voor een deel is het examenreglement gebaseerd op het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van de Rijksoverheid, de Wet voortgezet onderwijs WVO 2020, en voor een deel is het ingericht naar onze specifieke situatie op school.

Dit examenreglement is een erg belangrijk stuk. Het geeft aan welke rechten en plichten de school kent en welke jij als examenkandidaat hebt. Met sommige beschreven situaties kun je onverwacht te maken krijgen. Het zou vervelend zijn als blijkt dat je de betreffende regelingen niet kent. Lees deze tekst dus goed door.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 – ALGEMENE BEPALINGEN	4
Artikel 1 Begripsbepalingen	4
Artikel 2 Waardengedreven handelen	4
Artikel 3 Totstandkoming en wijziging examenreglement	5
Artikel 4 Ingangsdatum en werkingsduur	5
Artikel 5 De Examensecretaris	5
Artikel 6 De benoeming en samenstelling van de examencommissie.....	6
Artikel 7 De taken en bevoegdheden van de examencommissie	6
Artikel 8 Onregelmatigheden	7
Artikel 9 Fraude	7
Artikel 10 Afwikkeling fraude.....	7
Artikel 11 Bezwaar en beroep	8
Hoofdstuk 2 – HET CENTRAAL EXAMEN.....	10
Artikel 12 Centraal examen (CSE).....	10
Artikel 13 Ontheffingen en vrijstellingen vwo en havo.....	10
Artikel 14 Gang van zaken	10
Artikel 15 Niet op regelmatige wijze afgenomen Centraal Examen.....	11
Artikel 16 Onvoorziene omstandigheden	11
Artikel 17 Verhinderingen in eerste of tweede tijdvak	12
Artikel 18 Ziek worden tijdens een centraal examen.....	12
Artikel 19 Eindcijfer eindexamen.....	12
Artikel 20 Vaststelling uitslag	13
Artikel 21 Uitslag eindexamen leerweg vmbo	13
Artikel 22 Uitslag eindexamen vwo en havo	13
Artikel 23 Herkansing centraal examen.....	14
Artikel 24 Voorschriften judicium cum laude	15
Artikel 25 Diploma en cijferlijst.....	15
Artikel 26 Bewaren examenwerk.....	16
Hoofdstuk 3 – AANVULLENDE BEPALINGEN EINDEXAMEN.....	16
Artikel 27 Extra vak	16
Artikel 28 Examen in eerder leerjaar	16
Artikel 29 Spreiding voltooiing eindexamen	16
Hoofdstuk 4 – HET SCHOOLEXAMEN	17
Artikel 30 Organisatie van het schoolexamen	17
Artikel 31 Examendossier.....	17
Artikel 32 Afname schoolexamens.....	17
Artikel 32a Ziek worden tijdens afname van een schoolexamen.....	17
Artikel 33 Overgangsrecht schoolexamen rekenen	18
Artikel 34 Het profielwerkstuk	18

Artikel 35 Maatschappelijke Stage.....	19
Artikel 36 MUN (Model United Nations)	19
Artikel 37 Combinatiecijfer	19
Artikel 38 Inlevertermijnen, deadlines en richtlijnen van schoolexamenonderdelen	20
Artikel 39 Afwikkeling van het schoolexamen	20
Artikel 40 Beoordeling van het schoolexamen.....	20
Artikel 41 Herkansingen	21
Artikel 42 Herkansingsregeling SE-toetsen	22
Artikel 43 Vrijstellingen	22
Artikel 43a Terugvaloptie	23
Artikel 43b Omgaan met zorgleerlingen	23
Hoofdstuk 5 – PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING (PTA)	24
Artikel 44 Programma van Toetsing en Afsluiting	24
Artikel 45 Programma van Toetsing en Afsluiting: vaststelling en wijziging.....	24
Artikel 46 Slotbepaling	25
Bijlagen.....	26
Bijlage 1: Beslisboom herkansingsrecht gemiste schoolexamens.....	27

Hoofdstuk 1 – ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

1. Afstromer: leerlingen die vanuit havo 3 in mavo 4 hun opleiding vervolgen of leerlingen die vanuit vwo 4 of 5 hun opleiding vervolgen op de havo (terugvaloptie).
2. Beroep: schriftelijk beroep tegen de beslissing op bezwaar van de examencommissie, in te dienen bij de commissie van beroep.
3. Bevoegd gezag: directie van het Christelijk College de Noordgouw, in dit examenreglement gemandateerd aan de rector-bestuurder.
4. Bezwaar: een schriftelijk bezwaar tegen een beslissing van de examencommissie, in te dienen bij de examencommissie.
5. CE: Centraal Eindexamen, zijnde de examens die landelijk worden afgelegd en centraal worden bepaald.
6. Combinatiecijfer havo/vwo: voor zover voor deze vakken een eindcijfer is bepaald, het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van maatschappijleer, CKV, het profielwerkstuk en GLV. Het combinatiecijfer telt mee als volwaardig vak bij de bepaling van de examenresultaten, dus ook voor de compensatie.
7. Uitvoeringsbesluit: Uitvoeringsbesluit WVO 2020
8. Examencommissie: de commissie zoals omschreven in [artikel 2.60d](#) van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
9. Examendossier: Alle resultaten en activiteiten van het schoolexamen worden samengevoegd tot een zogenaamd examendossier. Sommige beoordelingen die je in de loop van 3 en 4 mavo, 4 en 5 havo of van 4, 5 en 6 vwo krijgt, maken deel uit van je examendossier. Dat betekent dat je het eindcijfer dan heel geleidelijk opbouwt: het cijfer dat je bijvoorbeeld in januari in klas 4 havo haalt, kan al meetellen voor het eindcijfer van je examen 5 havo.
10. Examensecretaris: de secretaris zoals omschreven in [artikel 2.51a](#) van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Op het Christelijk College de Noordgouw is dit dhr. H. Dokter.
11. Examenkandidaat: de leerling van de school die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten.
12. Voorexamenkandidaat: een leerling die participeert in de onderdelen van het examenprogramma.
13. Profielwerkstuk havo/vwo: Het profielwerkstuk is een uitgebreide praktische opdracht en heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen.
14. Profielwerkstuk vmbo: Het profielwerkstuk is een werkstuk waarmee je laat zien wat je op onze school hebt geleerd en ook wat je nog moet leren.
15. Programma van toetsing en afsluiting (PTA): een beschrijving van de leerstofafbakening van het schoolexamenvak voor de leerlingen van de bovenbouw.
16. Rector-bestuurder: persoon die door de Raad van Bestuur is benoemd als eindverantwoordelijk schoolleider.
17. Schoolexamen: een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht zoals beschreven staat in het PTA.
18. Toets: een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht, tenzij anders blijkt.

Artikel 2 Waardengedreven handelen

Binnen het Christelijk College de Noordgouw wordt gehandeld volgens de waarden die met elkaar zijn afgesproken in de strategische en richtinggevende documenten.

Artikel 3 Totstandkoming en wijziging examenreglement

1. De examencommissie van de school doet een voorstel aan de rector-bestuurder voor een examenreglement als bedoeld in [artikel 2.60](#) Uitvoeringsbesluit WVO 2020. De rector-bestuurder stelt het examenreglement vast, nadat instemming van de medezeggenschapsraad is verkregen.
2. Het examenreglement bevat in elk geval:
  - a. regels over de organisatie van het eindexamen en de gang van zaken tijdens het eindexamen;
  - b. informatie over de toepassing van de maatregelen bedoeld in [2.61](#) van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 (maatregelen bij onregelmatigheden);
  - c. inhaal- en herkansingsmogelijkheden van het schoolexamen, waarbij in ieder geval wordt voorzien in een inhaalmogelijkheid voor de kandidaat die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan een of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen; en
  - d. de samenstelling en het adres van de commissie van beroep.
3. Dit examenreglement wordt samen met het PTA voor 1 oktober uitgereikt aan de kandidaten. Tevens wordt een afschrift van het examenreglement inclusief het PTA jaarlijks voor 1 oktober toegezonden aan de Inspectie.
4. De rector-bestuurder wijkt bij de vaststelling van het examenreglement slechts af van het voorstel, bedoeld in [artikel 7 lid 1 sub a](#) van dit examenreglement, nadat de rector-bestuurder:
  - a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie; en
  - b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
5. De rector-bestuurder zendt de schriftelijke motivering, bedoeld in het lid 4 sub b van dit artikel, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de medezeggenschapsraad.

Artikel 4 Ingangsdatum en werkingsduur

Dit examenreglement treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 augustus 2024 en is van kracht voor de duur van het PTA waaraan dit reglement is gekoppeld. Jaarlijks zal het model worden herijkt aan de hand van de richtlijnen van de VO-raad.

Artikel 5 De Examensecretaris

1. De rector-bestuurder wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris van het eindexamen. Een examensecretaris is tevens examensecretaris van de deeleindexamens.
2. De rector-bestuurder en de examensecretaris verrichten gezamenlijk de taken, zoals bedoeld in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
3. De examensecretaris heeft de taak om de rector-bestuurder te ondersteunen bij:
  - a. het organiseren en afnemen van het eindexamen of het deeleindexamen;
  - b. de uitvoering van het examenreglement zoals bedoeld in artikel 3 lid 2 van dit examenreglement;
  - c. de uitvoering van het PTA;
  - d. de verstrekking van een overzicht van de onderdelen en beoordeling van de schoolexamens.
4. De examensecretaris heeft (samen met rector-bestuurder) tot taak:
  - a. Het tekenen van de overzichten en de eindbeoordeling van het schoolexamen;
  - b. Het vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
  - c. Het tekenen van de diploma's en cijferlijsten.
5. De rector-bestuurder stelt een taakomschrijving voor de examensecretaris vast waarin in ieder geval de taken bedoeld in het tweede, derde en vierde lid worden opgenomen.
6. De rector-bestuurder draagt er zorg voor dat de examensecretaris zijn taak kan uitvoeren zoals geborgd in het managementstatuut van de school.

7. De rector-bestuurder verstrekt de taakomschrijving aan de examensecretaris en aan de examencommissie.
8. De rector-bestuurder draagt er zorg voor dat het deskundig functioneren van de examensecretaris is gewaarborgd.
9. Contactgegevens examensecretaris: hdokter@noordgouw.nl

Artikel 6 De benoeming en samenstelling van de examencommissie

1. De rector-bestuurder:
  - a. stelt een of meer examencommissie(s) in ten behoeve van de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering;
  - b. benoemt de leden van de examencommissie; en
  - c. draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.
2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie leden.
3. De volgende personen kunnen niet worden benoemd tot lid van de examencommissie:
  - a. leden van de schooldirectie;
  - b. de rector-bestuurder van de school;
  - c. leden van de medezeggenschapsraad of de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de school;
  - d. leerlingen van de school en hun ouder(s).
4. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt de rector-bestuurder er zorg voor dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:
  - a. de desbetreffende schoolsoort;
  - b. de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs; en
  - c. de kwaliteit van examinering.
5. Alvorens tot benoeming van een lid over te gaan, hoort de rector-bestuurder de overige leden van de examencommissie.

Artikel 7 De taken en bevoegdheden van de examencommissie

1. De examencommissie heeft voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering de volgende taken en bevoegdheden:
  - a. het opstellen van een voorstel voor een examenreglement als bedoeld in [artikel 2.60](#) van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 voor de rector-bestuurder;
  - b. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in artikel 2.60a van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 voor de rector-bestuurder;
  - c. het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
  - d. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te voorkomen tot een beoordeling van het schoolexamen;
  - e. overige door de rector-bestuurder aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.
2. De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze.
3. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
4. De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan de rector-bestuurder over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
5. De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies bedoeld in het tweede tot en met vierde lid, aan de rector-bestuurder en aan de examensecretaris van een school voor voortgezet onderwijs.
6. De examencommissie bestaat uit:
  - a. L. Castelein - lid
  - b. L. van der Meulen – lid
  - c. W. van de Ven – lid

- d. M. Huiskes – lid
- e. P. Meindersma – lid
- 7. Contactgegevens examencommissie:
examencommissie@noordgouw.nl

Artikel 8 Onregelmatigheden

1. De maatregelen, bedoeld in artikel 2.61, eerste lid, van de wet, die de rector-bestuurder jegens een examenkandidaat kan nemen, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het al afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen; of
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst alleen kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector-bestuurder aan te wijzen onderdelen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, kunnen afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid afzonderlijk of in combinatie met elkaar genomen worden.
3. Indien een hernieuwd examen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de examenkandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
4. De rector-bestuurder zendt de beslissing waarbij een maatregel, als bedoeld in het eerste lid, wordt genomen aan de examenkandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordigers en in afschrift aan de inspectie.

Artikel 9 Fraude

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing schuldig maakt aan fraude, kan de schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie), na overleg met de examencommissie, maatregelen nemen.
2. Onder fraude wordt verstaan: het op bedrieglijke wijze geven van een onjuiste voorstelling van zaken, in eigen of andermans belang, door vervalsing van administratie of ontduiking van de voorschriften.
3. Vormen van fraude die onderscheiden kunnen worden, zijn:
  - a. (delen van) het examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben;
  - b. examenwerk van een ander inleveren;
  - c. plagiaat plegen via schriftelijke dan wel elektronische bronnen (internet);
  - d. gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen;
  - e. afkijken of overleggen met anderen;
  - f. gelegenheid geven tot afkijken;
  - g. bij bespreking van examenwerk antwoorden verbeteren.
4. Voor de maatregelen die genomen kunnen worden naar aanleiding van de in dit artikel gestelde overtredingen, zie [artikel 8](#) van dit reglement.

Artikel 10 Afwikkeling fraude

1. Voordat de schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) een maatregel neemt als genoemd in artikel 8, hoort hij/zij de kandidaat. Deze kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) deelt zijn/haar beslissing binnen vier kalenderdagen mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders/verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie indien van toepassing.

2. De kandidaat kan na ontvangst van de schriftelijke beslissing van de schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) hiertegen in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde Interne Commissie van Beroep, die het beroep behandelt volgens een door het bestuur vastgesteld reglement. Het tijdstip tot waarop het mogelijk is tegen de beslissing in beroep te gaan, staat vermeld in de schriftelijke mededeling van de beslissing.
3. De kandidaat kan na ontvangst van de schriftelijk beslissing van de Interne Commissie van Beroep bezwaar aantekenen tekenen bij de Externe Commissie van Beroep, wanneer er sprake is van een niet juist gevolgde procedure.

Artikel 11 Bezwaar en beroep

1. Ten aanzien van klachten van kandidaten bestaan er drie mogelijkheden van beroep:
  - a. Als tenminste 5 kandidaten gerechtvaardigde bezwaren menen te hebben tegen enig onderdeel van een SE, dan kunnen ze in beroep gaan tegen de inhoud van het werk binnen twee schooldagen na afname van het werk of - in geval van bezwaren tegen de wijze van becijferen - binnen twee schooldagen na de bespreking van het werk.
  - b. Als een kandidaat gerechtvaardigde bezwaren meent te hebben tegen de gang van zaken tijdens een SE, dan kan hij binnen twee schooldagen na het maken van de toets in beroep gaan. Als hij meent gerechtvaardigde bezwaren te hebben tegen een toegekend cijfer, dan kan hij binnen drie schooldagen na bespreking van het gemaakte werk en het dan vastgestelde cijfer in beroep gaan.
  - c. Als een kandidaat gerechtvaardigde bezwaren meent te hebben tegen een opgelegde sanctie door de examencommissie wegens onregelmatigheden ([artikel 8](#)) dan wel ongeoorloofd verzuim ([artikel 41 lid 4](#)) kan hij binnen twee schooldagen in beroep gaan.
2. In elk van deze drie gevallen kan hij beroep aantekenen bij de rector-bestuurder.
3. Samenstelling commissie
  - a. De rector-bestuurder of een door hem aangewezen vertegenwoordiger.
  - b. Een schoolleider, mits geen partij aangaande dit conflict.
  - c. De voorzitter van de Ouderraad of een door haar/hem aangewezen vertegenwoordiger.
4. Wanneer er geen sprake is van een beroep vanwege een opgelegde sanctie kan de commissie worden aangevuld met:
  - a. De mentor van de betrokken kandidaat.
  - b. Een leerling uit de examenklas, die het betrokken vak in het pakket heeft.
5. De rector-bestuurder roept zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen 7 werkdagen nadat het beroepschrift bij hem is binnengekomen de "Interne Commissie van Beroep" samen.
6. De procedure van de Interne Commissie van Beroep is als volgt:
  - a. Zij hoort partijen, eventueel onder confrontatie.
  - b. Zij neemt een beslissing op basis van consensus.
  - c. Zij informeert de betrokkenen schriftelijk binnen 3 dagen na de hoorzitting en neemt in de toelichting in ieder geval op:
    1. de klacht;
    2. haar overwegingen;
    3. haar beslissing.
7. De beslissingen die de Interne Commissie van Beroep kan nemen zijn:
  - a. De door de kandidaat (of diens wettelijke vertegenwoordiger) ingediende beroep wordt ongegrond verklaard.
  - b. De door de kandidaat (of diens wettelijke vertegenwoordiger) ingediende beroep wordt gegrond verklaard.

Op voorstel van de commissie neemt de rector-bestuurder passende maatregelen.
8. In alle gevallen geldt, dat de bewijslast berust bij degene die in beroep gaat.

9. Er is alleen beroep mogelijk tegen de uitspraak van de Interne Commissie van Beroep bij de Externe Commissie van Beroep wanneer er sprake is van een niet juist gevolgde procedure. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, langs digitale weg, via e-mail, of schriftelijk, bij de Commissie ingesteld. Het beroep met betrekking tot het schoolexamen moet ten laatste vijf dagen voor de aanvang van het centraal schriftelijk examen zijn aangemeld bij de secretaris van de Externe Commissie van Beroep.

Externe Commissie van Beroep ViA-scholen
Commissie van Beroep Eindexamens VWO-HAVO-VMBO van ViA-Scholen
ambtelijk secretaris t.a.v. mevr. H. Weerstand
Daltonstraat 42
3846 BX Harderwijk
commissievanberoep@via-scholen.nl

Hoofdstuk 2 – HET CENTRAAL EXAMEN

Artikel 12 Centraal examen (CSE)

1. Het centraal examen heeft drie afnameperiodes. Deze worden aangeduid als eerste, tweede en derde tijdvak. Het tweede en derde tijdvak bieden de examenkandidaat volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels gelegenheid om het centraal examen alsnog te voltooien, dan wel het centraal examen te herkansen.
2. Het eerste en tweede tijdvak vallen in het laatste leerjaar. Het derde tijdvak is aansluitend op het laatste leerjaar.
3. Het College voor Toetsen en Examens kan volgens bij algemene maatregel van bestuur gestelde regels bepalen dat voor een centraal examen wordt afgeweken van de afnameperiodes.
4. Het bevoegd gezag kan leerlingen volgens bij algemene maatregel van bestuur gestelde regels de gelegenheid geven om in het voorlaatste leerjaar of in het daaraan voorafgaande leerjaar het centraal examen in een of meer vakken, maar niet in alle vakken, af te leggen.
5. In afwijking van artikel 2.51, derde lid (UB WVO 2020), wordt het centraal examen in het derde tijdvak afgenomen door het College voor Toetsen en Examens. In bij algemene maatregel van bestuur te bepalen gevallen kan het centraal examen ook in het tweede tijdvak door dit College worden afgenomen.
6. Op het examenwerk van het centraal examen vindt een tweede correctie plaats door een gecommiteerde. Bij ministeriële regeling kunnen examens of examenonderdelen worden aangewezen waarbij geen tweede correctie plaatsvindt.
7. De rector-bestuurder stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast.
8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over:
  - a. het afnemen, het beoordelen, het waarderen, het vaststellen van het cijfer en het herkansen van het centraal examen, en de gang van zaken over het centraal examen en de herkansing;
  - b. het afnemen van het centraal examen door het College voor Toetsen en Examens in het tweede en derde tijdvak; en
  - c. de aanwijzing, taak en werkwijze van gecommiteerden die de tweede correctie, bedoeld in het zesde lid, uitvoeren.

Artikel 13 Ontheffingen en vrijstellingen vwo en havo

1. De school kan een atheneumleerling ontheffing verlenen van het volgen van onderwijs in het vak Frans of Duits in de volgende gevallen:
  - a. de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal;
  - b. de leerling heeft een andere moedertaal dan de Nederlandse taal of de Friese taal;
  - c. de leerling volgt onderwijs in het profiel natuur en techniek of het profiel natuur en gezondheid en het onderwijs in de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding.
  - d. bij toepassing van artikel 13 lid 1, kiest de leerling een ander vak op vwo-niveau met een studielast van 440 klokuren dat daarvoor in de plaats komt.
2. Het verzoek voor ontheffing van de vwo-vakken Frans of Duits verloopt via de schoolleider conform wetgeving. Christelijk College de Noordgouw hanteert het protocol *aangepast programma Duits en Frans voor leerlingen met dyslexie*, te raadplegen op de website van de school.

Artikel 14 Gang van zaken

1. De kandidaten dienen bij het CE minstens 15 minuten voor de aanvang van de zitting aanwezig te zijn in het examenlokaal.

2. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk 30 minuten na aanvang van de zitting worden toegelaten. Hij levert zijn werk echter gelijktijdig in met de andere kandidaten.
3. Een kandidaat mag geen mobiele telefoon en eventuele andere voor communicatie bestemde apparaten bij zich hebben in het examenlokaal, of in de buurt daarvan.
4. Tenzij anders vermeld moet het examenwerk met een blauw of zwart schrijvende pen of balpen worden gemaakt. Er wordt slechts geschreven op door de school verstrekt papier. Het gebruik van correctielak is niet toegestaan.
5. De school stelt Binas of atlanten en woordenboeken voor de betreffende vakken beschikbaar tijdens het examen. Rekenmachines - voor zover het gebruik daarvan is toegestaan - worden door de kandidaat zelf meegenomen. In het PTA is een lijst met per vak toegestane hulpmiddelen opgenomen.
6. De kandidaten vermelden op alle papieren hun naam, het examenvak en hun examennummer, alsmede de naam van hun docent(e).
7. Het is toegestaan na één uur de examenzaal te verlaten. Vertrek is toegestaan op elk kwartier tot 15 minuten voor de sluiting van de zitting.
8. Bij voortijdig vertrek leveren de kandidaten mét het gemaakte werk ook de opgaven en het klad in.
9. Het gemaakte werk wordt ingeleverd bij de daartoe aangewezen surveillant. Na afloop van de zitting kunnen het klad en de opgaven worden opgehaald door de leerling.

Artikel 15 Niet op regelmatige wijze afgenomen Centraal Examen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt het College voor Examens nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.
3. De schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) kan toestaan, dat een kandidaat met een beperking het SE en het CE aflegt op een wijze, die is aangepast aan de mogelijkheden van de kandidaat. In dat geval bepaalt de schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) de wijze waarop het examen zal worden afgelegd conform de wettelijke voorschriften. Zij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de Inspectie.
4. Kandidaten die menen in aanmerking te komen voor een aangepast SE dienen dit vóór het begin van het SE kenbaar te maken en voor een aangepast CE aan het begin van het examenjaar. Indien de schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) dit verlangt moet een (medische) verklaring van een deskundige worden overgelegd.
5. De schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) kan aan kandidaten die ten hoogste 6 jaar onderwijs in Nederland hebben gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, verlenging van de werktijd en/of het gebruik van een verklarend woordenboek Nederlands toestaan. Zij doet hiervan mededeling aan de Inspectie.
6. De schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) kan, de Inspectie gehoord hebbende, een langdurig zieke kandidaat het eindexamen over twee schooljaren laten spreiden.
7. In alle gevallen waarin noch het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 noch Artikel 15 van dit reglement voorziet, beslist de rector-bestuurder.

Artikel 16 Onvoorziene omstandigheden

1. Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe moet worden gehandeld.

Artikel 17 Verhinderingen in eerste of tweede tijdvak

1. Indien een examenkandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) of rector-bestuurder, is verhinderd bij het centraal examen van een of meer vakken in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, krijgt in het tweede tijdvak de gelegenheid het centraal examen alsnog te voltooien. De examenkandidaat maakt in dat geval maximaal twee toetsen per dag.
2. Indien een examenkandidaat ook in het tweede tijdvak om een geldige reden, ter beoordeling van de schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) of rector-bestuurder, verhinderd is, of als hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het college zijn eindexamen te voltooien.
3. Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor Examens het resultaat mede aan de schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie). Deze deelt dat mee aan de kandidaat.

Artikel 18 Ziek worden tijdens een centraal examen

1. Uitgangspunt is: eenmaal gemaakt is gemaakt. Kandidaten dienen zich er dan ook van bewust te zijn dat een melding achteraf, bijvoorbeeld dat zij zich toch niet helemaal fit voelden tijdens het maken van een examen, geen reden vormt om het gemaakte werk ongeldig te verklaren.
2. Bij kandidaten van wie het bekend is dat er in de thuissituatie grote spanningen zijn, bijvoorbeeld vanwege ziekte of overlijden van een familielid of vanwege andere ingrijpende persoonlijke omstandigheden, is het aan te raden van tevoren te peilen of deelname aan het examen op dat moment wel verstandig is. Zoiets kan variëren per dag.
3. Indien voor een kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 18, overlegt de rector-bestuurder in eerste instantie met de kandidaat over de vraag of deze het examen kan voortzetten.
4. Als de kandidaat het examen niet kan afmaken, gaat de rector-bestuurder tijdens de zitting na of de kandidaat het examen later op diezelfde dag kan voortzetten. De rector-bestuurder overlegt hierover met de inspectie.
5. Als de kandidaat het examen op diezelfde dag kan voortzetten, dient de kandidaat tot die tijd in quarantaine te worden gehouden.
6. Indien de kandidaat het examen niet op diezelfde dag kan voortzetten, verzoekt de rector-bestuurder de inspectie per ommegaande om het tijdens de zitting gemaakte werk ongeldig te verklaren. Wanneer de inspectie het werk ongeldig verklaart, wordt de kandidaat voor het betreffende examen verwezen naar het volgende tijdvak.
7. De rector-bestuurder maakt op het proces-verbaal melding van het ziek worden.
8. De rector-bestuurder informeert de kandidaat schriftelijk over de wijze waarop het examen zal worden afgerond.

Artikel 19 Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 20 Vaststelling uitslag

1. De schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) en de examensecretaris van het eindexamen vergewissen zich ervan dat de cijfers voor het centraal examen en de eindcijfers juist zijn berekend en ingevuld en stellen de uitslag vast.
2. De schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) en de examensecretaris van het eindexamen stellen uit alle cijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat de op deze lijst vermelde vakken een eindexamen vmbo-tl, havo of atheneum vormen.
3. Zodra de uitslag is vastgesteld, deelt de schoolleider (gekoppeld aan de examencommissie) deze samen met de eindcijfers aan iedere kandidaat mee.

Artikel 21 Uitslag eindexamen leerweg vmbo

1. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
  - c. hij onverminderd onderdeel b:
    - 1 voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald.
    - 2 voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
    - 3 voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
  - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
  - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' heeft behaald; en
  - f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.

Artikel 22 Uitslag eindexamen vwo en havo

1. De kandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
  - b. hij voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
  - c. hij onverminderd onderdeel b:
    - 1 voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
    - 2 voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
    - 3 voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of

- 4 voor één van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor één van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
  - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
  - e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie «voldoende» of «goed» heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Het bevoegd gezag kan daaraan toevoegen:
    - a. literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van de desbetreffende taal en literatuur;
    - b. bij bijzondere scholen: godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs geen onderdeel is van het eindexamen, tenzij Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend met toepassing van artikel 3.1, eerste lid, onderdeel c, artikel 3.2, eerste lid, onderdeel c, of artikel 3.3, eerste lid, onderdeel c. van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
  3. De rector-bestuurder bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
  4. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de rector-bestuurder deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het recht op herkansing, bedoeld in artikel 3.38 (Uitvoeringsbesluit WVO 2020). Indien de examenkandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag.

Artikel 23 Herkansing centraal examen

1. De examenkandidaat kan voor één vak van het eindexamen waarin hij centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 3.29 (Uitvoeringsbesluit WVO 2020), eerste lid, van toepassing is, het derde tijdvak, opnieuw deelnemen aan het centraal examen of aan het cspe.
2. De examenkandidaat deelt de rector-bestuurder voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk mee dat hij gebruik maakt van het recht van herkansing, bedoeld in het eerste lid.
3. Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het centraal examen of de herkansing, is het definitieve cijfer van het centraal examen in dat vak.
4. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van [artikel 20](#) en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
6. Dit artikel is ook van toepassing als in plaats van een volledig eindexamen, eindexamen in een of meer vakken wordt afgelegd. De examenkandidaat die in een examenjaar zowel een volledig eindexamen als eindexamen in een of meer vakken aflegt, oefent het recht, bedoeld in het eerste en tweede lid, ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 24 Voorschriften judicium cum laude

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - 1 de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
    - 2 het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
  - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.35 (UB WVO 2020).
2. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - 1 de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer bedoeld in artikel 3.34, tweede lid (UB WVO 2020), en de vakken van het profieldeel, en
    - 2 het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
  - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.34.
3. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - 1 de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer bedoeld in artikel 3.34, tweede lid (UB WVO 2020), en de vakken van het profieldeel, en
    - 2 het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
  - b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.34.

Artikel 25 Diploma en cijferlijst

1. De rector-bestuurder reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
  - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
  - b. de eindcijfers voor de examenvakken,
  - c. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
  - d. voor vmbo het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk,
  - e. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
  - f. de beoordeling van de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in het vmbo,
  - g. de beoordeling van de maatschappelijke stage in havo en vwo, indien:
    - 1 de maatschappelijke stage is beoordeeld met «voldoende» of «goed»;
    - 2 deze tenminste de duur heeft gehad van 20 uren,
  - h. de uitslag van het eindexamen.
2. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
3. De rector-bestuurder en de examensecretaris ondertekenen de cijferlijst.

Artikel 26 Bewaren examenwerk

1. Het werk van het centraal examen der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de rector-bestuurder, ter inzage voor belanghebbenden.
2. De rector-bestuurder draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

Hoofdstuk 3 – AANVULLENDE BEPALINGEN EINDEXAMEN

Artikel 27 Extra vak

Het is mogelijk examen te doen in meerdere profielen. Het is dan niet nodig om meerdere profielwerkstukken te vervaardigen.

Artikel 28 Examen in eerder leerjaar

1. In afwijking van artikel 12 lid 2 kan de rector-bestuurder een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Bij toepassing van het eerste lid gelden de volgende regels:
  - a. het schoolexamen in dat vak of die vakken wordt afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt;
  - b. het derde tijdvak wordt aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor Toetsen en Examens;
  - c. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Artikel 29 Spreiding voltooiing eindexamen

1. De rector-bestuurder kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. De rector-bestuurder geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan de rector-bestuurder afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
3. De examenkandidaat heeft het recht van herkansing, bedoeld in artikel 23, in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het recht van herkansing in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
4. De rector-bestuurder en de examensecretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 21 of artikel 22.

Hoofdstuk 4 – HET SCHOOLEXAMEN

Artikel 30 Organisatie van het schoolexamen

1. Het schoolexamen kan worden afgenomen middels de volgende toetsvormen:
  - a. schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen en opdrachten;
  - b. kijk- en luistertoetsen;
  - c. digitale toetsen;
  - d. mondelinge toetsvormen: gesprek, debat en/of presentatie;
  - e. praktische opdrachten;
  - f. handelingsdelen;
  - g. schoolexamen rekenen voor leerlingen zonder wiskunde in het pakket;
  - h. profielwerkstuk.

Artikel 31 Examendossier

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.
2. Het examendossier voor het vmbo theoretische leerweg en gemengde leerweg omvat ook de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 2.19 (UB WVO 2020) onderscheidenlijk artikel 2.28 (UB WVO 2020), als in die vakken geen eindexamen is afgelegd.
3. De rector-bestuurder draagt zorg voor het beheer van het examendossier. De volgende onderdelen moeten geregeld zijn:
  - a. Per leerling zijn de resultaten van alle in het PTA vermelde onderdelen van het schoolexamen geregistreerd in het examendossier. Deelname aan alle geplande onderdelen van het schoolexamen is verplicht;
  - b. De in het examendossier vermelde resultaten worden geautoriseerd door parafering van de resultatenlijst;
  - c. Alle resultaten van het examendossier worden bijgehouden in het cijferregistratiesysteem van de school.

Artikel 32 Afname schoolexamens

1. Schoolexamens worden afgenomen op van tevoren vastgelegde data in het jaarrooster. De schoolexamenperiodes worden vermeld op de website van het Christelijk College de Noordgouw.
2. Indien en voor zover een vak mondeling geëxamineerd wordt, wordt er een geluidsopname gemaakt van het mondeling examen. De als protocol dienende geluidsopnamen worden bewaard tot drie schooldagen na de publicatie van het resultaat voor het betreffende onderdeel. Indien de kandidaat binnen een termijn van drie schooldagen schriftelijk bezwaar maakt tegen het resultaat, dan wordt de geluidsopname bewaard totdat het bezwaar is afgehandeld. Hetzelfde geldt voor de schriftelijke protocollen.
3. Indien een leerling afwezig is tijdens de afname van schoolexamenonderdelen, hetzij tijdens de toetsweken of daarbuiten, wordt niet-noodzakelijke en/of niet-urgente zorg zoals bezoek aan een tandarts, huisarts (m.u.v. specialistische zorg in het ziekenhuis), fysiotherapeut etc, het volgen van rijles (rijexamen), het ophalen van een persoonsdocumenten bij de gemeente, het bezoek aan een open dag, of andere zaken die buiten schooltijd geregeld kunnen worden, aangemerkt als 'ongeoorloofd absent'. Ongeoorloofde absentie bij schoolexamens wordt afgehandeld volgens de beslisboom, bijlage 1.

Artikel 32a Ziek worden tijdens afname van een schoolexamen

1. Uitgangspunt is: eenmaal gemaakt is gemaakt. Kandidaten dienen zich er dan ook van bewust te zijn dat een melding achteraf, bijvoorbeeld dat zij zich toch niet

helemaal fit voelden tijdens het maken van een examen, geen reden vormt om het gemaakte werk ongeldig te verklaren.

2. Bij kandidaten van wie het bekend is dat er in de thuissituatie grote spanningen zijn, bijvoorbeeld vanwege ziekte of overlijden van een familielid of vanwege andere ingrijpende persoonlijke omstandigheden, is het aan te raden van tevoren te peilen of deelname aan het examen op dat moment wel verstandig is.
3. Indien voor een kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 32a, overlegt de schoolleider in eerste instantie met de kandidaat over de vraag of deze het schoolexamen kan voortzetten.
4. Als de kandidaat het schoolexamen niet kan afmaken, gaat de schoolleider tijdens de zitting na of de kandidaat het schoolexamen later op diezelfde dag kan voortzetten.
5. Als de kandidaat het schoolexamen op diezelfde dag kan voortzetten, dient de kandidaat tot die tijd in quarantaine te worden gehouden.
6. Indien de kandidaat het schoolexamen niet op diezelfde dag kan voortzetten, verklaart de schoolleider het gemaakte werk ongeldig. Het onafgemaakte werk en de toets worden geretourneerd aan de vakdocent.
7. De schoolleider informeert de roostermaker over de ziekmelding.
8. Voor de verdere afronding van dit schoolexamenonderdeel treedt de beslisboom (bijlage 1) in werking.

Artikel 33 Overgangsrecht schoolexamen rekenen

1. De eindexamens omvatten voor leerlingen die geen eindexamen in het vak wiskunde afleggen een schoolexamen rekenen. Bij de vaststelling van de opgaven van dit schoolexamen worden de referentieniveaus rekenen in acht genomen die voor de desbetreffende schoolsoorten of voor dan wel binnen leerwegen zijn vastgesteld op grond van artikel 2, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen.
2. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen weegt niet mee in de uitslagbepaling voor het eindexamen vmbo en havo, bedoeld in de artikelen 21 en 22.
3. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.
4. Dit schoolexamen moet worden afgenomen, maar telt niet mee in de slaagzakregeling. De rekentoets staat in het PTA in klas mavo 4 en havo 4.
5. Van de twee tentamens die de rekentoets betreft mag één tentamen worden herkanst met behoud van het reguliere herkansingsrecht havo 4 en mavo 4.
6. Indien de kandidaat doubleert, is er de mogelijkheid het al behaalde resultaat te laten staan. De kandidaat doet de rekentoets niet opnieuw.
7. Mocht de kandidaat de rekentoets opnieuw willen maken, dan zullen alle lessen opnieuw door de kandidaat gevolgd moeten worden.

Artikel 34 Het profielwerkstuk en/of sectorwerkstuk

1. Het sectorwerkstuk voor mavo 4:
Het sectorwerkstuk in klas vier is ter afsluiting van de opleiding mavo. Uitgangspunt hierbij is reflectie op datgene wat is geleerd. Hierbij staan competenties en vaardigheden centraal, bijvoorbeeld: presenteren, verslaglegging, communiceren, problemen oplossen en samenwerken. Dit wordt geconcretiseerd door opdrachten waarbij het reflecterend vermogen en het 'vooruitkijken' van leerlingen wordt bevraagd. Het profielwerkstuk wordt met voldoende of goed afgerond.
2. Het profielwerkstuk in havo 5 en vwo 6:
Het profielwerkstuk is een uitgebreide praktische opdracht en heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo. Je maakt dit PWS in principe samen met een medeleerling. In de laatste periode van de voorexamenklas krijg je een uitgebreide instructie over het maken van het profielwerkstuk. De studielast van het profielwerkstuk bedraagt voor zowel havo als

vwo 80 uur per persoon. Fraude bij het maken van een PWS (zoals het geheel of gedeeltelijk overnemen van bestaande teksten) kan ernstige gevolgen hebben (zie [artikel 8](#)).

3. De uiterlijke inleverdatum voor zowel het sectorwerkstuk als het profielwerkstuk is dinsdag 17 december 2024 om 12.00 uur.
4. Indien de gestelde deadline conform PTA niet wordt gehaald, dan verspeelt de leerling een herkansingsrecht voor alle vakken in periode 2. Het werk dient opnieuw ter beoordeling worden aangeboden op uiterlijk 12 februari 2025 (herkansingsdag periode 2).
5. Indien de gestelde deadline van 12 februari 2025 niet wordt gehaald, dan verspeelt de leerling een herkansingsrecht voor alle vakken in periode 3. Het profielwerkstuk dient opnieuw ter beoordeling te worden aangeboden tot uiterlijk maandag 24 maart 2025.
6. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld aan de hand van een beoordelingsrubric. Indien, in de periode tussen de inleverdatum van het profielwerkstuk en de presentatie van het profielwerkstuk, blijkt dat het verwachte cijfer niet hoger zal zijn dan een 4, zal de leerling vóór de presentatiedatum een herstelverzoek ontvangen van de begeleider. In dat geval vervalt het recht van de leerling op herkansing in periode 2.
7. Indien een leerling voor het profielwerkstuk het afgeronde eindcijfer lager dan een 4 heeft behaald, dan verspeelt de leerling een herkansingsrecht voor alle vakken in periode 3. Het profielwerkstuk dient opnieuw ter beoordeling te worden aangeboden tot uiterlijk maandag 24 maart 2025.
8. Indien het eindcijfer van het profielwerkstuk na 24 maart 2025 lager is dan een 4, is de kandidaat afgewezen voor het centraal examen op grond van artikel 21, lid 1, sub d., resp. artikel 22 lid 1, sub d.
9. Indien leerlingen deelnemen aan Jong Ondernemen en Jongerenambassadeurs gelden andere inleverdata. Deze worden door de begeleiders aan de leerlingen medegedeeld.

Artikel 35 Maatschappelijke Stage

1. De school heeft ervoor gekozen dat er in de klassen havo 4 en vwo 4 een maatschappelijke stage van 20 klokuren moet worden gevolgd.
2. Een maatschappelijke stage bestaat uit vrijwilligerswerk voor een non-profitorganisatie (denk aan een zorginstelling of vrijwilligersorganisatie) of een maatschappelijk project van een bedrijf waar géén sprake is van een winstoogmerk. Deze stage dient met een voldoende worden afgesloten.
3. Om bevorderd te worden naar het volgende leerjaar moet de leerling uiterlijk donderdag 10 juli 2025 het schoolexamenwerk na beoordeling van de examinator voldoende hebben afgerond.

Artikel 36 MUN (Model United Nations)

1. In atheneum 5 participeren de leerlingen in het MUN-project. Het MUN-project bestaat uit voorbereidingsdagen, trainingsdagen en een slotconferentie.
2. Om bevorderd te worden naar het volgende leerjaar moet de leerling dit handelingsdeel met een «voldoende» hebben afgerond.

Artikel 37 Combinatiecijfer

1. Voor zowel havo als vwo geldt dat de op 0 decimalen afgeronde cijfers van maatschappijleer, GLV, CKV en het profielwerkstuk worden gemiddeld en zo het combinatiecijfer dat ook op 0 decimalen wordt afgerond.
2. Op de cijferlijst van je diploma staan alle vakken met het eindcijfer dat je ervoor behaald hebt, ook de afzonderlijke vakken van het combinatiecijfer.

3. Het combinatiecijfer telt als volwaardig vak mee bij de bepaling van de examenuitslag, daarmee dus ook voor de compensatie.
4. Indien een van de afzonderlijke onderdelen van het combinatiecijfer beoordeeld wordt met een eindcijfer lager dan een 4, is de kandidaat afgewezen voor het centraal examen op grond van artikel 21, lid 1, sub d., resp. artikel 22 lid 1, sub d.

Artikel 38 Inlevertermijnen, deadlines en richtlijnen van schoolexamenonderdelen

1. Inleverdata voor de praktische opdrachten, handelingsdelen, het profielwerkstuk en het leesdossier conform PTA zijn bindend. Op de met de docent afgesproken datum levert de leerling altijd in hetgeen hij af heeft. Het inleveren van het genoemde werk is verplicht.
2. Bij niet tijdig gemaakt of zonder geldige reden niet ingeleverd werk, geldt [artikel 41 lid 13](#), resp. [artikel 41 lid 14](#).
3. Indien de kandidaat op de uiterste inleverdatum verhinderd is, kan als volgt worden gehandeld:
  - a. Iemand anders dan de kandidaat levert op de uiterste inleverdatum het werk in;
  - b. Het werk kan op of voor de uiterste inleverdatum per email verstuurd worden aan de docent.
4. In het PTA zijn geen data vermeld voor mondelinge toetsen en practica. De exacte afname worden middels tentamenroosters medegedeeld aan de leerlingen.
5. De richtlijnen, zowel formeel als inhoudelijk, voor de praktische opdrachten en practica worden door de examinerator tijdig (uiterlijk bij aanvang) mondeling of schriftelijk aan de kandidaat bekend gemaakt.
6. Bij de beoordeling van een praktische opdracht kan de examinerator in alle gevallen de kandidaat om een mondelinge toelichting vragen. Indien een kandidaat een praktische opdracht inlevert welke geheel of voor het grootste deel geen eigen werk is, dan wordt dit aangemerkt als onregelmatigheid (zie [artikel 8](#)).

Artikel 39 Afwikkeling van het schoolexamen

1. Het door de kandidaat gemaakte werk wordt gecorrigeerd binnen de termijn van tien schooldagen door de examinerator en daarna met de kandidaat besproken.
2. Ten aanzien van het door de kandidaat gemaakte werk geldt een recht op inzage nadat het is nagekeken door de examinerator(en).
3. Mocht tijdens het inzagemoment worden geconstateerd dat er een inhoudelijke fout door de examinerator is gemaakt, dan mogen er geen wijzigingen meer worden gemaakt in de score ten nadele van de leerling. Echter, in geval van structurele nakijkfouten vindt herbeoordeling van de score plaats bij alle leerlingen.
4. Mocht tijdens het inzagemoment worden geconstateerd dat er procedurele fouten zijn gemaakt, ongeacht of deze in het voor- of nadeel van de leerling zijn, mogen scores na inzage nog gewijzigd worden. Onder procedurele fouten worden o.a. verstaan:
  - a. Hanteren foutieve cesuur;
  - b. Foutieve optelling score;
  - c. Foutief invoeren gegevens in het cijferregistratiesysteem.
5. Na afsluiting van het schoolexamen, inclusief de herkansingen, doch voor aanvang van het centraal examen worden de resultaten, het gemiddelde schoolexamencijfer, schriftelijk bekend gemaakt aan de examenkandidaat. De kandidaat stemt middels een handtekening in met de vermelding van de behaalde eindresultaten van het schoolexamen.

Artikel 40 Beoordeling van het schoolexamen

1. Van iedere beoordeling die bij het bepalen van het eindoordeel over een kandidaat meetelt, stelt de examinerator de kandidaat in kennis. Voor de correctie van toetsen en bekendmaking van het resultaat geldt een termijn van maximaal tien werkdagen.

2. Cijferbepaling: de examinator drukt zijn (eind)oordeel over toetsen en praktische opdrachten uit in een score of cijfer. De scores voor de schoolexamens worden omgezet in cijfers (met één cijfer achter de komma) middels een door de vakdocent vastgestelde normeringsterm.
3. Het eindcijfer van het schoolexamen per vak is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen die door de kandidaat zijn behaald per onderdeel, zulks zoals vastgesteld in de eindcijferberekening per PTA. Indien een gemiddelde, als bedoeld in dit lid, een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal, met dien verstande dat deze decimaal met één verhoogd wordt, indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10, met de daartussen liggende cijfers in één decimaal. Voor het begin van het centraal examen wordt aan de kandidaat schriftelijk meegedeeld welke onafgeronde eindcijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen.
4. Het niet afronden van het schoolexamen voor enig vak, waardoor het examendossier incompleet is, leidt tot uitsluiting van het centraal examen.

Artikel 41 Herkansingen

1. Wanneer een kandidaat niet in staat is deel te nemen aan een toets, moet dit door één van de ouders/verzorgers, dan wel door de kandidaat zelf ingeval van diens meerderjarigheid, vóór de aanvang van de zitting aan de verzuimcoördinator mondeling of schriftelijk worden medegedeeld. De schoolleider kan de ouders/verzorgers dan wel de kandidaat zelf in geval van diens meerderjarigheid, verzoeken om de reden van verzuim nader toe te lichten of om nader bewijs vragen, bijvoorbeeld in de vorm van een doktersverklaring.
2. Indien aan de voorwaarden van artikel 41 lid 1 is voldaan, haalt de kandidaat het schoolexamen in op een voorgeschreven inhaalmoment (bijlage 1).
3. Kandidaten die een schoolexamen hebben gemist, mogen niet bij de klassikale bespreking van de betreffende toets aanwezig zijn.
4. Indien niet aan de voorwaarden van artikel 41 lid 1 is voldaan, of indien de kandidaat ook bij de volgens artikel 41 lid 2 voorgeschreven inhaalgelegenheid afwezig was zonder aan de in artikel 41 lid 1 voorgeschreven voorwaarden te hebben voldaan, treedt de beslisboom *herkansingsrecht gemiste schoolexamens* in werking (bijlage 1).
5. Binnen het examenprogramma heeft een leerling recht op herkansingen. (zie [artikel 42](#))
6. Een leerling moet een week voor de herkansing(en) aangeven of hij/zij (een) vak(ken) wil herkansen en welk(e) vak(ken) hij/zij wil herkansen.
7. Aanmelden voor een herkansing geschiedt digitaal via het vooraf gemelde kanaal.
8. Een leerling is zelf verantwoordelijk voor een tijdige en juiste aanmelding.
9. Niet tijdig aanmelden, of onjuist aanmelden voor een herkansing, betekent geen recht op een herkansing.
10. De herkansingen worden op dezelfde wijze afgenomen als de reguliere schoolexamens.
11. Het hoogst behaalde resultaat telt mee voor de eindcijferberekening.
12. Ten aanzien van schoolexamenonderdelen die **niet** met een cijfer worden gewaardeerd (bv. handelingsdelen, dossiers, etc.) geldt dat ze zo vaak moeten worden herkanst als nodig is om een voldoende te behalen voor de gestelde deadline conform PTA. Indien de gestelde deadline conform PTA niet wordt gehaald, dan verspeelt de leerling het herkansingsrecht voor alle vakken in de betreffende periode.
  - a. Wat betreft examenkandidaten: om deel te kunnen nemen aan het centraal eindexamen moet de leerling **uiterlijk woensdag 9 april 2025** het schoolexamenwerk ter beoordeling bij de examinator hebben ingeleverd via Magister; Indien het schoolexamenonderdeel beoordeeld wordt met een eindkwalificatie «onvoldoende», is de kandidaat afgewezen voor het centraal

examen op grond van artikel 3.34, lid 1, sub d., resp. artikel 3.35 lid 1, sub d van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

- b. Wat betreft voorexamenkandidaten: om bevorderd te worden naar het volgende leerjaar moet de leerling uiterlijk **donderdag 10 juli 2025** het schoolexamenwerk na beoordeling van de examinator «voldoende» hebben afgerond. De kwalificaties van «voldoende» worden beschreven in het PTA of de opdracht.
13. Ten aanzien van schoolexamenonderdelen die **met** een cijfer worden gewaardeerd (bv. handelingsdelen, dossiers, etc.) geldt: indien de gestelde deadline conform PTA niet wordt gehaald, dan verspeelt de leerling het herkansingsrecht voor alle vakken in de betreffende periode of voor voorexamenkandidaten aan het einde van het schooljaar.
    - a. Wat betreft examenkandidaten: om deel te kunnen nemen aan het centraal eindexamen moet het schoolexamenwerk uiterlijk **woensdag 9 april 2025** ter beoordeling bij de examinator worden ingeleverd via Magister;
    - b. Wat betreft voorexamenkandidaten: om bevorderd te worden naar het volgende leerjaar moet de leerling uiterlijk **donderdag 10 juli 2025** het schoolexamenwerk hebben ingeleverd ter beoordeling. (zie [artikel 40](#))
  14. Kandidaten die in het voorexamenjaar een vak afronden, op basis van vervroegde afsluiting van het gehele PTA voor dat vak, hebben voor dat vak recht op 1 herkansing. Deze herkansing gaat niet ten kost van de herkansingen die in het voorexamenjaar worden toegekend en gaat niet ten koste van de herkansingen in het examenjaar.
  15. Als de in artikel 41 lid 13 gestelde opdrachten worden herkanst, verstrekt de examinator een nieuwe deadline.

Artikel 42 Herkansingsregeling SE-toetsen

1. In de examenklassen is er per periode één herkansing voor alle herkansbare SE toetsen uit die periode (dus 3 in totaal). Alle examenkandidaten mogen daarbovenop één extra herkansing inzetten (joker) in een periode naar eigen keuze. In totaal heeft een examenkandidaat dus 4 herkansingsmogelijkheden. Let op: wanneer de 'joker' wordt ingezet, bestaat er geen mogelijkheid meer deze terug te trekken.
2. In atheneum 5 heeft een leerling aan het einde van het schooljaar recht op 1 herkansing voor alle herkansbare SE-toetsen.
3. In atheneum 4 heeft een leerling aan het einde van het schooljaar recht op 1 herkansing voor alle herkansbare SE-toetsen.
4. In havo 4 heeft een leerling aan het einde van het schooljaar recht op 2 herkansingen voor alle herkansbare SE-toetsen.
5. In mavo 3 heeft een leerling aan het einde van het schooljaar recht op 2 herkansingen voor alle herkansbare SE-toetsen.
6. Alle herkansingsmogelijkheden in voorexamenklassen dienen ter verbetering van het gemiddelde SE-cijfer dat meegaat naar het volgend schooljaar en voor het gemiddelde RG op het overgangsrapport.
7. Voor kandidaten die gebruik maken van de terugvaloptie kan er pas aanspraak worden gemaakt op het herkansingsrecht wanneer het PTA voor het betreffende schooljaar volledig is afgerond.

Artikel 43 Vrijstellingen

1. Wanneer je een klas doubleert, doe je in principe alle vakken opnieuw en vervallen alle cijfers. Voor een paar vakken of onderdelen van vakken gelden andere afspraken:
  - a. Wanneer maatschappelijke stage (4 havo en 4 vwo) met een «voldoende» of «goed» is afgesloten, hoeft dit onderdeel niet opnieuw gedaan te worden in de te doubleren klas.

- b. Wanneer de vakken maatschappijleer (mavo 4, havo 4, vwo 5) en CKV (havo 4, vwo 5) met minimaal een 7 is afgesloten, hoeven deze vakken niet opnieuw gevolgd te worden in de te doubleren klas.
  - c. Het profielwerkstuk hoeft niet opnieuw gedaan te worden als dat met minimaal een 7,0 (havo, vwo) of met «voldoende/goed» (mavo) is afgesloten.
2. Of de resultaten van handelingsdelen en praktische opdrachten mogen blijven staan, is ter beoordeling van de betreffende vaksectie. Bij grotere praktische opdrachten is er sprake van een vervangende opdracht, die opnieuw becijferd wordt.
  3. In de wet is vastgelegd dat een leerling bij de overgang van H5 naar A5 of A6 voor het vak maatschappijleer een vrijstelling heeft. Het cijfer voor dit vak telt dan ook niet mee in het combinatiecijfer.
  4. De leerling van een school voor vwo met het diploma havo is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in het vak maatschappijleer en, als het gaat om atheneum, ook in het vak culturele en kunstzinnige vorming (Uitvoeringsbesluit 2020, Art 2.8, lid 1). Dit vak telt dan ook niet mee in het combinatiecijfer.
  5. De leerling van een school voor vwo met het diploma havo is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in het vak godsdienstige en levensbeschouwelijke vorming (glv). Dit vak telt dan ook niet mee in het combinatiecijfer.

Artikel 43a Terugvaloptie

1. Een kandidaat kan gebruikmaken van de terugvaloptie. Een kandidaat zet zijn/haar studie voort op een lager niveau.
2. Indien de kandidaat vóór uiterlijk **23 april 2025** (drie weken na start periode 4) aangeeft gebruik te willen maken van het in lid 1 bepaalde, maakt de kandidaat alle schoolexamenonderdelen van de vakken op het geëigende niveau. Het PTA dient aan het einde van het schooljaar afgerond te zijn.
3. Indien de kandidaat ná **23 april 2025** (drie weken na start periode 4) aangeeft gebruik te willen maken van het in lid 1 bepaalde, blijft de kandidaat zitting nemen in zijn/haar huidige klas. Bij aanvang van het nieuwe schooljaar start het inhaaltraject.
4. Ten aanzien van lid 1 geldt: het uitgangspunt is dat, wanneer er geen discrepantie is tussen het schoolexamenprogramma op het hogere niveau en het geëigende niveau, wordt het schoolexamen opnieuw nagekeken en beoordeeld op het geëigende niveau.
5. Wanneer blijkt dat er een grote discrepantie is tussen het schoolexamenprogramma op het hogere niveau en het geëigende niveau, dient het schoolexamenonderdeel opnieuw afgenomen te worden zodat de school in staat is op het geëigende niveau een schoolexamencijfer te genereren.
6. Ten aanzien van lid 5 geldt dat rekening gehouden dient te worden met het feit dat alle verplichte schoolexamenonderdelen van het geëigende niveau afgenomen dienen te worden.
7. Het is in alle gevallen **niet** toegestaan dat het schoolexamencijfer op het hogere niveau wordt omgerekend naar het geëigende niveau.

Artikel 43b Omgaan met zorgleerlingen

1. Ten aanzien van kandidaten die gebruik maken van de VIP-room, of zij die extra zorg behoeven, is gesteld dat zij zich moeten conformeren aan de regels welke gesteld zijn in dit examenreglement.
2. Voor kandidaten met terugkerende lichamelijk of geestelijke gezondheidsklachten, of voor kandidaten waarbij de VIP-room een extern deskundig rapport kan overleggen aan de examencommissie, kunnen uitzonderingen gelden.
3. Indien sprake is van het in lid 2 gestelde, kan het noodzakelijk zijn een PTA-op-maat te maken, welke aan de examencommissie wordt overlegd alvorens deze wordt uitgevoerd.

Artikel 44 Programma van Toetsing en Afsluiting

1. Het programma van toetsing en afsluiting vermeldt in ieder geval:
  - a. welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt getoetst;
  - b. welke door de rector-bestuurder vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
  - c. de inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
  - d. de wijze waarop en tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
  - e. de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt;
  - f. de wijze waarop de kandidaat in kennis wordt gesteld van de toegestane hulpmiddelen.
2. De rector-bestuurder zorgt ervoor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het programma van toetsing en afsluiting duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
  - a. de verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort bij het schoolexamen;
  - b. de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst;
  - c. examenstof die is gekozen door de rector-bestuurder.

Artikel 45 Programma van Toetsing en Afsluiting: vaststelling en wijziging

1. De rector-bestuurder kijkt bij de vaststelling van het PTA slechts af van het voorstel van de examencommissie, nadat de rector-bestuurder:
  - a. Overleg heeft gepleegd met de examencommissie;
  - b. De afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
2. De rector-bestuurder zendt de schriftelijke motivering bedoeld in het eerste lid, zo spoedig mogelijk aan de examencommissie en de medezeggenschapsraad.
3. De rector-bestuurder behoeft voor het vaststellen van het programma van toetsing en afsluiting de instemming van de medezeggenschapsraad.
4. Het vastgestelde examenreglement en PTA worden jaarlijks voor 1 oktober toegestuurd aan de inspectie en beschikbaar gesteld aan de kandidaten in het eerste examenjaar. Indien een specifiek gedeelte van het PTA slechts geldig is voor één schooljaar ontvangen de kandidaten in de examenjaren voor 1 oktober van enig leerjaar het PTA betreffende dat jaar.
5. De rector-bestuurder kan het PTA na 1 oktober slechts wijzigen:
  - a. in het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het PTA;
  - b. ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het PTA.
6. De examencommissie wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in het voorgaande lid.
7. De rector-bestuurder kijkt bij de vaststelling van een wijziging van het PTA slechts af van het advies van de examencommissie nadat de rector-bestuurder:
  - a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie;
  - b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
8. Het PTA treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 augustus 2024.

Artikel 46 Slotbepaling

1. Het examenreglement is met grote zorgvuldigheid opgesteld, mochten er onverhoopt tegenstrijdigheden zitten tussen de wet en dit examenreglement, dan prevaleert de wet.
2. In die gevallen waarin in dit examenreglement onverhoopt niet wordt voorzien beslist de rector-bestuurder.
3. Indien er naar oordeel van de rector-bestuurder sprake is van bijzondere omstandigheden, kan de rector-bestuurder bepalen gemotiveerd af te wijken van het examenreglement.
4. Onze Minister kan bij of krachtens dit besluit vastgestelde voorschriften buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover onverkorte toepassing zal leiden tot onbillijkheden van overwegende aard.

Aldus vastgesteld door de rector-bestuurder op [30 september 2024] na instemming te hebben verkregen van de MR op [23 september 2024].

Bijlage 1: Beslisboom herkansingsrecht gemiste schoolexamens

